

POHJOIS-POHJANMAAN ILMASTOTYÖ

MAAKUNNALLISEN ILMASTOTYÖN NEUVOTTTELUKUNNAN JA ALUEELLISEN YHTEISTYÖVERKOSTON 4. KOKOUS

Aika 26.11.2020 klo 9.00-12:40

Paikka Teams-alusta, verkkokokous

Kokouksen sisältö

Kokouksessa käytiin läpi Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan tilannetta. Työn pohjaksi on toteutettu laajasti eri asiantuntija- ja yhteistyöryhmien kuulemista ja keskustelua tiekartan sisällöstä on käyty yhteistyöryhmien kesken järjestetyissä tilaisuuksissa. Maakunnallisten kasvihuonekaasupäästöjen määrää ja niiden kehittymistä arvioidaan Suomen ympäristökeskuksen Hinku-laskentamallin perusteella. Tiekarttatyötä varten on toteutettu useita avoimia työpajoja ja kolmesta tärkeimmästä aihepiiristä on toteutettu asiantuntijatyönä erikseen selvitykset. Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan ensimmäinen luonnos asetetaan ohjaavien ryhmien kommentoitavaksi ennen joulua 2020.

Kokouksessa esiteltiin Pohjois-Pohjanmaan liikenteen ilmastotavoitteet. Tavoitteiden pääfokuksessa ovat vähäpäästöiset liikennevälineet, kestävä liikkuminen, tehokkaat tavarakuljetukset ja uudistuvat polttoaineet. Tiekarttatyössä on toteutettu tieliikenteen päästöjen käyttövoimapohjainen laskentamalli ja käyttövoimamuutosten potentiaali.

Ilmastotiekarttaa varten on selvitetty maatalouden biojakeiden ja sivuvirtojen kestävää hyödyntämistä ja toimenpiteiden vaikutusta. Laskennassa on mukana Hinku-laskennan mukaiset khk-päästöt, LULUCF ja Maatalouden energian tuotanto/kulutus. Tarkasteluun tuo haasteita maatalouden khk-päästöarviointiin liittyvä epävarmuus.

Turpeen energiakäytön kehitys ja vaikutukset puunhankintaketjuun -selvityksen mukaan vuoteen 2025 mennessä turpeen käyttö Pohjois-Pohjanmaalla vähenee olennaisesti päästökaupan hintakehityksen vauhdittamana. Aluksi biomassa tulee korvaamaan turvetta 2020-luvulla ja myöhemmin siirrytään ei-polttaviin menetelmiin energiantuotannossa. Alueen biomassa kykenee korvaamaan nykyisen turpeen käytön, mutta hankintaketjut ovat haasteellisessa tilanteessa.

Kokouksessa esiteltiin Hiilineutraalit kunnat -verkoston (Hinku) kriteerit ja tämänhetkinen laajuus. Hinku-verkosto tukee työtä kuntien ilmastopäästöjen vähentämiseksi, paikallisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi. Pohjois-Pohjanmaalta mukana verkostossa on tällä hetkellä 10 kuntaa; Ii, Muhos, Tyrnävä, Pyhäjärvi, Utajärvi, Raahe,

Haapajärvi, Vaala, Ylivieska ja Lumijoki. Lisäksi Hailuoto on tehnyt liittymisestä valtuustopäätöksen. Hinku -kunnat tavoittelevat 80 %:n hiilidioksidipäästövähennystä vuoteen 2030 mennessä. Tuulivoima-, biokaasu- ja aurinkoenergiakompensaatiot huomioiden tavoite on realistinen useissa maakunnan kunnissa.

Kokouksessa päätetyt asiat

Kokouksessa todettiin, että Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan laadinta on synteesivaiheessa. Hiilineutraalisuuden tavoitteeseen vaikuttavat maakunnan päästöt, hiilinielut ja kompensaatiot. Näiden kehityksestä on luotava kokonaisuus. Päästöjen arvioinnissa on vielä epätarkkuuksia ja EU:n linjaukset voivat tuoda päästölaskentaan muutoksia. Tiekartassa on tärkeää kuvata, miten maankäyttöä, maataloutta ja metsää hoidetaan hiilinieluja lisäävästi. Huomio tulee keskittää tekijöihin, joihin voidaan vaikuttaa.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan tavoitteena ei tule olla pelkästään hiilineutraalisuus, vaan tiekartassa tulee tarkastella, miten muuttuvaan ilmastoon sopeudutaan.

Ilmastotyön jatkuvuuden varmistamiseksi rakennetaan toimintamalli, jonka avulla kehitystä seurataan maakunnassa säännöllisesti. Seurantamalli kirjataan Pohjois-Pohjanmaan tiekarttaan.

Tiekarttaan otetaan kokouksessa annetut kommentit huomioon.

Kokoukseen osallistujat kommentoivat sähköpostitse tai luodulla Teams-alustalla kokouksessa esiteltyä työtä ja ilmastotiekartan seurannan toimintamallin luonnosta.

Kokoukseen osallistujat kommentoivat myös sitä, missä roolissa tulevat toimimaan ilmastotiekartan toimissa.

Yhteenvedon laatijat: Ritva Impola, Eeva Suonperä